

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Декан економічного факультету

В.М. Гельман
2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ ТА СОЦІАЛЬНІ НАВИЧКИ ЯК
ІНСТРУМЕНТ ГАРМОНІЗАЦІЇ ПОТРЕБ СУСПІЛЬСВА І
ГРОМАДЯН НА РИНКУ ПРАЦІ**

блоку вибіркових дисциплін в межах університету
підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти

ВИКЛАДАЧ: Дубиніна Світлана Миколаївна, доктор філософії, старший викладач кафедри Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Обговорено та ухвалено на засіданні
кафедри Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок

Протокол № 1 від "25" серпня 2025 р
Завідувач кафедри Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок

А.В. Череп

2025

Зв'язок з викладачем:

E-mail: dubynina.s.m@gmail.com (Дубиніна С.М.)

Сезн ЗНУ повідомлення <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17209>

Телефон: (061) 228-76-24 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram, Zoom за попередньою домовленістю

Кафедра: фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, просп.Соборний,74 (5й корп. ЗНУ, ауд. 114 (1^й поверх))

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів системи знань про сучасний стан цифровізації та соціальних навичок, їх принципи, підходи щодо впровадження, потреби суспільства та громадян в управлінні ними на ринку праці

Основними завданнями вивчення дисципліни «Цифрова грамотність та соціальні навички як інструмент гармонізації потреб суспільства і громадян на ринку праці» є: формування у студентів системи знань щодо сутності й методів, підходів та принципів щодо впровадження цифрових технологій, визначення факторів, що впливають на швидкість та ефективність використання інформаційних ресурсів, особливо цифрові технології та їх застосування на ринку праці.

Відповідно до структурно-логічної схеми ОПП «Фінанси і кредит» курс «Цифрова грамотність та соціальні навички як інструмент гармонізації потреб суспільства і громадян на ринку праці» тематично пов'язаний з дисципліною «Економіка праці і соціально-трудові відносини».

Лекційні та практичні заняття проводяться з використанням програми Microsoft 365, інтерактивних дошок Miro, Padlet, Canva, в Zoom; виконанням інтерактивних завдань у Mentimeter, Quizalize, Nearpod, Interacty; створення ментальних карт (Canva, Mindomo, MindMeister, Google, MindMup) та стрічок часу (Canva, Timetoast, Timeline.JS, Preceden).

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	3-й, 4-й	3-й,4-й
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість годин	120	
Лекційні заняття	40 год.	12 год.
Практичні заняття	-	-
Самостійна робота	80 год.	108 год.
Консультації	Середа, 8.00 https://www.znu.edu.ua/ukr/university/departments/economy/navchalnij_protses Формат проведення консультацій (дистанційно): ідентифікатор 9872893277, код доступу 831670	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17209	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
<p>ЗК01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. банківська система та страхування).</p> <p>СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.</p> <p>СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.</p> <p>СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.</p> <p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.</p> <p>ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	<p>Лекції, практичні заняття: репродуктивний метод (лекція, пояснення, доповідь); наочні методи (презентації, діаграми, ілюстрації, схеми, використання інтерактивних дошок Miro, Padlet, Canva, в Zoom); метод проблемного викладу (постановка проблем і розкриття доказового шляху їхнього вирішення); методи аналізу (кейс-метод, SWOT-аналіз); дискусійні методи (дискусії, презентації, робота в групах, мозковий штурм, дебати); економіко-статистичні методи; методи формування Soft Skills (публічне обговорення ходу та результатів виконання практичних завдань); метод навчання з використанням Інтернет-технологій (електронне навчання) та виконанням інтерактивних завдань (LearningApps, Mentimeter, Quizalize, Nearpod, Interacty та ін.).</p> <p>Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод, метод навчання з використанням Інтернет-технологій (електронне навчання), аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення.</p>	<p>Поточний контроль: теоретичні завдання: тестування в системі Moodle з питань змістового модулю, усне опитування, одноваріантні запитання; практичні завдання: розв'язання вправ і практичних задач (письмово); презентація власних досліджень; колективне вирішення проблемних завдань.</p> <p>Самостійна робота: систематичний огляд літератури, вивчення матеріалів.</p> <p>Підсумковий контроль: теоретичне завдання: підсумкове тестування в системі Moodle, усне опитування; практичне завдання: виконання Індивідуального дослідницького завдання.</p>

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні підходи до соціально-економічного виміру людського потенціалу країни в цифровому просторі ринку праці.

Тема 1. Основні поняття цифри в економіці

У міжнародній практиці досі не склалося гармонізоване визначення цифрової економіки. У більшості зарубіжних джерел при її описі акцент робиться на технологіях і пов'язаних з їх використанням змінах в способах взаємодії економічних агентів. При цьому можуть згадуватися конкретні види технологій або ті чи інші форми змін економічних процесів. Часто визначення цифрової економіки підміняють перерахуванням напрямків її впливу на економіку і соціальну сферу. Уніфіковане поняття цифрової економіки поки ще відсутнє і в Україні.

1.2. Створення та розширення нових бізнес-моделей

Цифрові технології та системи, що побудовані на їх основі, швидко увійшли та змінили життя не тільки пересічних громадян, але і чинять різний вплив на гравців традиційних галузей та зумовлюють зміни в екосистемах цих галузей, трансформуючи (збагачуючи) традиційні методи управління економічними системами.

Тема 2. Цифрові технології державного врядування

Електронне управління – це застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для надання державних послуг, обміну інформаційними комунікаційними транзакціями, інтеграції різних автономних систем та послуг між урядом-споживачем (G2C) та урядом-бізнесом (G2B), урядового управління (G2G), а також бек-офісні процеси та взаємодії в рамках усього уряду.

"Держава в смартфоні" – це перш за все можливість отримання послуг в електронному вигляді (е-послуги). Кожна типова життєва ситуація – народження дитини, отримання паспорта та посвідчення водія, реєстрація автомобіля чи нерухомості, землі, шлюб – може бути незручної і стресовою.

"Держава у смартфоні" – це можливість розв'язати ці ситуації в один клік і бажано за допомогою смартфона чи ноутбука, де людина матиме особистий електронний підпис. Те саме стосується й бізнесу

Цифрова трансформація – це те, що сьогодні виділяє Україну у світі.

Тема 3. Цифровізація науки.

Під впливом цифрових технологій відбуваються радикальні зміни в організації та методах наукових досліджень, формах зайнятості в науці, механізмах захисту та комерціалізації результатів інтелектуальної діяльності.

3.2 Оцінка вкладу цифровізації в економічне зростання

Одним з головних умов здійснення масштабних державних інвестицій у впровадження цифрових технологій є оцінка внеску відповідних заходів в економічне зростання з точки зору співвідношення витрат і результатів. Незалежно від сценарію економічного розвитку потрібні гарантії достатньої віддачі від таких вкладень для обґрунтування доцільності їх здійснення.

Впровадження цифрових технологій – один з ключових драйверів економічного зростання.

3.3 Ринок праці та компетенції кадрів в цифрову епоху

Ключовим фактором успіху процесів цифровізації є наявність висококваліфікованих кадрів в достатньому обсязі та відповідних робочих місць, а також системи підготовки фахівців, що володіють певними компетенціями для розробки і впровадження цифрових технологій.

Змістовий модуль 2. Методологічні засади до визначення взаємозв'язку між цифровими компетентностями, соціальними навичками та розвитком ринку праці в умовах російсько-української війни та повоєнного відновлення економіки України.

Тема 4. Цифрова революція і її трансформації на ринку праці в умовах російсько-української війни та повоєнного відновлення економіки України..

Сутність та особливості четвертої промислової революції. Цифрова трансформація бізнесу

Цифрова грамотність та соціальні навички як інструмент гармонізації потреб суспільства і громадян на ринку праці

Бізнес-модель як елемент цифрової трансформації економіки. Нові технології, що визначають цифрову трансформацію на ринку праці

Тема 5. Вплив діджиталізації на економічні процеси та на ринку праці. Складові електронної комерції. Бізнес-моделі електронної комерції. Спільна розробка цифрових продуктів. Цифровізація процесу управління ланцюгами поставок.

Тема 6. Маркетингові технології в умовах цифрової економіки
Сутність цифрового маркетингу. Оптимізація пошукових систем. Маркетинг у соціальних мережах. Веб-аналітика.

Змістовий модуль 3. Забезпечення конкурентоспроможності працівників на ринку праці з урахуванням цифрових технологій та соціальних навичок в умовах російсько-української війни та повоєнного відновлення економіки України.

Тема 7. BIG DATA для прийняття рішень на ринку праці
Місце Big Data в інформаційних технологіях. Методи і технології аналізу та візуалізації даних. Життєвий цикл управління даними з використанням технології Big Data. Інтелектуальний аналіз даних як основа прийняття рішень

Тема 8. Штучний інтелект як складова цифрового інформаційного простору ринку праці.
Еволюція розвитку систем штучного інтелекту. Основні характеристики штучного інтелекту. Области застосування штучного інтелекту

Тема 9 Мобільність, хмари.
Сутність та базові принципи Інтернету речей. Стандарти та архітектура Інтернету речей. Способи взаємодії з Інтернет-речами

Тема 10 Цифрові інструменти: епоха підключеного світу.
Перспективи розвитку технологій IoT. Проблеми впровадження IoT.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми (Розміщено в СЕЗН ЗНУ)	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекційне заняття 1	Тема 1. Основні поняття цифри в економіці	2	0,6	тиждень 1
Лекційне заняття 2	Тема 2. Цифрові технології державного врядування	2	0,6	тиждень 2
Самостійна робота 1	Тема 1. Основні поняття цифри в економіці Питання для розгляду 1.Створення та розширення нових бізнес-моделей. Тема 2 Цифрові технології державного врядування Питання для розгляду 1. Держава у смартфоні Завдання для виконання (зміст): пошук та вивчення інформації, тестування (в	8	5	тиждень 1-2

	системі Moodle).			
Лекційна робота 3	Тема 3. Цифровізація науки.	2	1	тиждень 3
Лекційна робота 4	Тема 4. Цифрова революція і її трансформації на ринку праці в умовах російсько-української війни та повоєнного відновлення економіки України.	2	0,6	тиждень 4
Самостійна робота 2	Тема 3. Цифровізація науки. Питання для розгляду: 1. Оцінка вкладу цифровізації в економічне зростання Тема 4 Цифрова революція і її трансформації на ринку праці в умовах російсько-української війни та повоєнного відновлення економіки України. Питання для розгляду: 1. Нові технології, що визначають цифрову трансформацію на ринку праці Завдання для виконання (зміст): пошук та вивчення інформації, тестування (в системі Moodle).	8	5	тиждень 3-4
Лекційне заняття 5	Тема 5. Вплив діджиталізації на економічні процеси та на ринку праці.	2	0,6	тиждень 5
Лекційне заняття 6	Тема 6. Маркетингові технології в умовах цифрової економіки	2	0,6	тиждень 6
Самостійна робота 3	Тема 5. Вплив діджиталізації на економічні процеси та на ринку праці. Питання для розгляду: 1. Спільна розробка цифрових продуктів. Цифровізація процесу управління ланцюгами поставок. Тема 6. Маркетингові технології в умовах цифрової економіки Питання для розгляду: 1. Оптимізація пошукових систем Завдання для виконання (зміст): пошук та вивчення інформації, тестування (в системі Moodle).	8	5	тиждень 5-6
Лекційне заняття 7	Тема 7 BIG DATA для прийняття рішень на ринку праці	2	0,6	тиждень 7
Лекційне заняття 8	Тема 8. Штучний інтелект як складова цифрового інформаційного простору ринку праці.	2	0,6	тиждень 8

Самостійна робота 4	<p>Тема 7 BIG DATA для прийняття рішень на ринку праці</p> <p>Питання для розгляду:</p> <p>1. Інтелектуальний аналіз даних як основа прийняття рішень</p> <p>Тема 8 . Штучний інтелект як складова цифрового інформаційного простору ринку праці.</p> <p>Питання для розгляду:</p> <p>1. Еволюція розвитку систем штучного інтелекту.</p> <p>Завдання для виконання (зміст): пошук та вивчення інформації, тестування (в системі Moodle).</p>	8	5	тиждень 7-8
Лекційне заняття 9	Тема 9. Мобільність, хмари	2	0,6	тиждень 9
Лекційне заняття 10	Тема 10 Цифрові інструменти: епоха підключеного світу.	2	1	тиждень 10
Самостійна робота 6	<p>Тема 9 Мобільність, хмари</p> <p>Питання для розгляду:</p> <ol style="list-style-type: none"> Сутність та базові принципи Інтернету речей. Стандарти та архітектура Інтернету речей. Способи взаємодії з Інтернет-речами <p>Тема 10 Цифрові інструменти: епоха підключеного світу.</p> <p>Питання для розгляду:</p> <ol style="list-style-type: none"> Перспективи розвитку технологій IoT. Проблеми впровадження IoT. <p>Завдання для виконання (зміст): пошук та вивчення інформації, тестування (в системі Moodle).</p>	18	9	тиждень 9-10
Залік				Залік проводиться згідно з розкладу http://sur.l.li/wkfggef

Примітка. У разі розроблених і розміщених в СЕЗН ЗНУ методичних рекомендацій (вказівок) до практичних/семінарських/лабораторних занять, самостійної роботи, перелік питань/завдань можна НЕ подавати.

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				

		Питання для підготовки: Теоретичні питання за темами 1-10	Виконання тесту за темами 1-10, максимальна кількість 60 балів	60
Усього за поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
Залік	Практичне завдання: Підсумковий тест	Виконання тесту	40	40
Усього за підсумковий контроль				40
Посилання на питання заліку у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=17209			

оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FХ	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Законодавчо-нормативні акти:

1. Конституція України : Закон України № 254к/96-ВР від 28.06.1996 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Розпорядження Кабінету Міністрів України : Про схвалення Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках № 1351 від 31 грудня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-%D1%80#Text>

2. ДА електронного урядування; Наказ Про забезпечення реалізації деяких питань цифрового розвитку № 24 від 09.04.2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0024883-19#Text>

2. Бюджетний кодекс України : Закон України № 2456-VI від 08.07.2010 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

3. Податковий кодекс України : Закон України № 2755-VI від 02.12.2010 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

Основна:

1. Цифрова економіка : підручник / Т. І. Олешко, Н. В. Касьянова, С. Ф. Смерічевський та ін. – К. : НАУ, 2022. – 200 с.
2. Цифровізація економіки України: трансформаційний потенціал [Текст] : монографія / В. П. Вишневський, О. М. Гаркушенко, С. І. Князев [та ін.] ; за ред.: В. П. Вишневського, С. І. Князева. – Київ : Академперіодика, 2020. – 188 с
3. Воронкова, Валентина Григорівна Філософія цифрової людини і цифрового суспільства: теорія і практика [Текст] : монографія / Валентина Григорівна Воронкова, Віталіна Олександрівна Нікітенко. – Львів ; Торунь : Liha-Pres, 2022. – 460 с.
4. Демиденко, М. А. Управління проектами цифрової економіки [Текст] : навч. посіб. / М. А. Демиденко. – Дніпро : НТУ "ДП", 2022. – 187 с.
5. Основи цифрової економіки [Текст] : навч. посіб. / А. І. Крисоватий, А. І. Гулей, Б. О. Язлюк [та ін.]. – Тернопіль : ЗУНУ, 2020. – 274 с.
6. Промисловий потенціал складних соціально-економічних систем цифрового суспільства: макро-, мезо- та мікрорівень [Текст] : кол. монографія / за ред.: В. Г. Воронкової, Н. Г. Метеленко ; ЗНУ ; ІННІ ім. Ю. М. Потебні. – Запоріжжя : Гельветика, 2022. – 480 с.
7. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти [Текст] : доповідь / кер. проекту, авт. доп. О. Пищуліна. – Київ : Заповіт, 2020. – 274 с. – ISBN 978-966-2050-07-3.
8. Цифрова трансформація економіки: мікро- та макроаспекти [Текст] = Digital transformation of the economy: micro and macro approaches : кол. монографія / за заг. ред. Н. А. Мазур. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. – 440 с.
9. Цифрові стратегії в бізнесі. Навчально-методичний комплекс дисципліни [Текст] : навч. посіб. / уклад.: Ж. М. Жигалкевич, Я. О. Колешня. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 70 с

Додаткова:

1. Герасименко Л. А. Цифрові фінансові інструменти: навч. посіб. Харків: ФОП Панов А. М., 2022. 176 с
2. Кириленко О., Птащенко О., Курцев О. Вплив цифрових трансформацій на розвиток сучасного економічного простору: людський капітал, інклюзія, безпека. Бізнес Інформ. 2024. Вип. 7. С. 180-190. URL:<http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001514827>
3. Ляшенко В. І., Ляшенко О. Є. Цифровізація економіки: нові виклики та можливості для фінансової грамотності. Економіка і прогнозування. 2021. № 2. С. 45–53
4. Приказюк Н., Ходаківська Ю. Цифрова фінансова грамотність: компоненти та методи підвищення. Innovation and Sustainability. 2023. № 2. С. 31–37. <https://doi.org/10.31649/ins.2023.2.31.37>.
5. Цифрові компетенції як умова формування якості людського капіталу: аналіт. зап. / В. С. Куйбіда, О. М. Петрос, Л. І. Федулова, Г. О. Андрощук. Київ: НАДУ. 2019. 28 с.
6. Конкуренция в цифровую эпоху. Всемирный банк. 2018. URL: <https://roscongress.org/materials/doklad-o-razvitii-tsifrovoy-ekonomiki- v-rossii-konkurenciya- v-tsifrovuyu-epokhu-strategicheskie-vyzv/>

Цифрова грамотність та соціальні навички як інструмент гармонізації потреб суспільства і громадян на ринку праці

7. Bukht R., Heeks R. Defining, Conceptualising and Measuring the Digital Economy. Development Informatics Working Paper. 2017, No. 68. URL: <https://ssrn.com/abstract=3431732>
8. Challenges for Competition Policy in a Digitised Economy. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/542235/IPOL_STU\(2015\)542235_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/542235/IPOL_STU(2015)542235_EN.pdf)
9. Fayyaz S. A review on measuring digital trade & e-commerce as new economic statistics products. The 16th Conference of IAOS, 2018 URL: https://www.oecd.org/iaos2018/programme/IAOS-OECD2018_Fayyaz.pdf
10. Is n't Working. The Economist. Technology 2014 URL: <https://www.economist.com/special-report/2014/10/02/technology-isnt-working>
11. Deloitte. What is Digital Economy? 2019 URL: <https://www2.deloitte.com/mt/en/pages/technology/articles/mt-what-is-digital-economy.html>
12. Expert Group on Taxation of the Digital Economy. European Commission, 2014. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/gen_info/good_governance_matters/digital/report_digital_economy.pdf
13. ICT Innovation Vouchers Scheme for Regions. European Commission, 2018 URL: https://ec.europa.eu/information_society/newsroom/image/document/2019-32/member_states_use_of_voucher_schemes_0D31F683-AA92-B7FF-684433BCBD8A4F3A_61225.pdf
14. New Business Models For A New Global Landscape. BCG November, 2017. URL: <https://ru.scribd.com/document/466975922/BCG-New-Business-Models-for-a-New-Global-Landscape>
15. Immerman D. Digital Twin Predictions: The Future Is Upon Us. Industrial Internet of Things – PTC, 2019/ URL: <https://www.ptc.com/en/blogs/corporate/digital-twin-predictions>
16. Hard Drive Cost Per Gigabyte. Backblaze, 2017. URL: <https://www.backblaze.com/blog/hard-drive-cost-per-gigabyte/>
17. Шваб К. Четвертая промышленная революция. М.: Издательство «Э», 2018. 208 с.
18. Четверта промислова революція: зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків / за наук. ред. д.е.н., проф. А.І. Крисоватого та д.е.н., проф. О.М. Сохачької. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2018. 478 с.
19. «Индустрия 4.0»: создание цифрового предприятия. PricewaterhouseCoopers, 2016. https://www.pwc.ru/ru/technology/assets/global_industry-2016_rus.pdf
20. Bauer H., Patel M., Veira J. The Internet of Things: sizing up the opportunity. New York (NY): McKinsey & Company. 2016. URL:
21. Digital Vortex: How Digital Disruption Is Redefining Industries. URL: <https://www.cisco.com/c/dam/en/us/solutions/collateral/industry-solutions/digital-vortex-report.pdf>
22. Digital Transformation: A Roadmap For Billion-Dollar Organizations. URL: https://www.capgemini.com/wp-content/uploads/2017/07/Digital_Transformation_A_Road-Map_for_Billion-Dollar_Orga-nizations.pdf
23. Reddy S.K., Reinartz W. Digital Transformation and Value Creation: Sea Change Ahead, GfK Marketing Intelligence Review, 2017, 9(1), 10-17. URL: <https://doi.org/10.1515/gfkmir-2017-0002>
24. Іванченко Н., Кудрицька Ж., Рекачинська К. Бізнес-моделі в умовах цифрових трансформацій. URL: http://econ.Vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_3/31_70_3_2/33.pdf
25. International Data Corporation. URL: <https://blogs.idc.com/category/markets-and-trends/>

26. Meissner H., Iلسena R., Auricha J.C. Analysis of Control Architectures in the Context of Industry 4.0. *Procedia CIRP*. 2017, Vol. 62. P. 165–169.
27. Smart manufacturing for the future industrie 4.0 Future Markets. URL: https://www.academia.edu/21125581/SMART_MANUFACTURING_FOR_THE_FUTURE_INDUSTRIE_4_0_Future_Markets
28. Ляшенко В.І., Вишневецький О.С. Цифрова модернізація економіки України як можливість проривного розвитку: монографія/ НАН України, Ін-т економіки пром-сті. К.: 2018. 252 с.
29. Press G. Cleaning Big Data: Most TimeConsuming, Least Enjoyable Data Science Task, Survey Says. URL: <https://www.forbes.com/sites/gilpress/2016/03/23/data-preparation-most-time-consuming-least-enjoyable-data-science-task-survey-says/?sh=796ffeca6f63>
30. Hinchcliffe D. The enterprise opportunity of Big Data: Closing the "clue gap". *Enterprise Web 2.0*, 2011. URL: <https://www.zdnet.com/article/the-enterprise-opportunity-of-big-data-closing-the-clue-gap/>
31. Big Data от А до Я. Часть 1: Принципы работы с большими данными, парадигма MapReduce. URL: [https://habr.com/ru/post/267361/Big data: The next frontier for innovation, competition, and productivity. McKinsey Global Institute, 2011. URL: https://www.mckinsey.com/~media/McKinsey/Business%20Functions/McKinsey%20Digital/Our%20Insights/Big%20data%20The%20next%20frontier%20for%20innovation/MGI_big_data_full_report.pdf](https://habr.com/ru/post/267361/Big_data:_The_next_frontier_for_innovation,_competition,_and_productivity._McKinsey_Global_Institute,_2011._URL:_https://www.mckinsey.com/~media/McKinsey/Business%20Functions/McKinsey%20Digital/Our%20Insights/Big%20data%20The%20next%20frontier%20for%20innovation/MGI_big_data_full_report.pdf)
32. Резниченко В.А. Что такое Big Data. Проблемы програмування, 2019. № 3. С. 86-100.
33. Подскребка О.С. Розробка структури системи підтримки прийняття рішень з управління виробничою логістикою промислового підприємства. *Бізнес Інформ*. 2019. № 4. С. 139–146.
34. Artificial Intelligence Innovation Deloitte Report/ URL: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/de/Documents/Innovation/Artificial-Intelligence-Innovation-Report-2018-Deloitte.pdf>
35. Global Artificial Intelligence Industry Whitepaper. URL: <https://www2.deloitte.com/cn/en/pages/technology-media-and-telecommunications/articles/global-ai-development-white-paper.html>
36. Офіційний сайт Oracle Corporation URL: <https://blogs.oracle.com/bigdata/post/whatx27s-the-difference-between-ai-machine-learning-and-deep-learning>
37. Цифровая экономика: 2019: краткий статистический сборник. М.: НИУ ВШЭ, 2019. 96 с.
38. Gartner Identifies Five Emerging Trends That Will Drive Technology Innovation for the Next Decade. URL: <https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2020-08-18-gartner-identifies-five-emerging-trends-that-will-drive-technology-innovation-for-the-next-decade>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Мінцифри URL:<https://thedigital.gov.ua/>
2. WINWIN. Глобальна інноваційна стратегія України URL: <https://winwin.gov.ua/>
3. Міністерство освіти і науки України. Концепція розвитку цифрових компетентностей. URL: <https://mon.gov.ua>
4. Іонан В. Цифрова грамотність: що це і навіщо це українцям. *НВБізнес*. URL: <https://nv.ua/ukr/biz/experts/>

Цифрова грамотність та соціальні навички як інструмент гармонізації потреб суспільства і громадян на ринку праці

5. Двадцять четверте загальнонаціональне опитування “Україна в умовах війни”. Настрої та економічне становище населення (5–7 вересня 2023): Соціологічна група “РЕЙ-ТИНГ”. URL: <https://ratinggroup.ua/research/>
6. The 2023 Global Crypto Adoption Index: Central & Southern Asia Are Leading the Way in Grassroots Crypto Adoption. Chainalysis, 2023. URL: <https://www.chainalysis.com/blog/2023-global-crypto-adoption-index/#top20>
7. Top 10 beginner-friendly cryptocurrency courses for May 2024. Analytics Insight, 2024. URL: <https://www.analyticsinsight.net/top-10-beginnerfriendly-cryptocurrency-courses-for-may-2024/>
8. Global Money Week 2024: результати проведення в Україні. URL: <https://events.bank.gov.ua/gmw2024/>.
9. OECD Council Recommendation on Financial Literacy. 2020. URL: <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0461>.
10. OECD. Digital Financial Literacy: A Policy Priority for the Digital Age 2022. URL: <https://www.oecd.org>
11. Scott, C. The Futures of Learning 3: What kind of pedagogies for the 21st century? UNESCO Education Research and Foresight, Paris. [ERF Working Papers Series, no. 15]. URL: <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002431/243126e.pdf>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять є обов’язковим. Студенти, які пропустили лекцію повинні самостійно опрацювати лекційний матеріал згідно рекомендованої літератури та матеріалів представлених у СЕЗН ЗНУ Moodle. Студенти, які пропустили практичне заняття або за певних обставин не відвідують практичні заняття, повинні надсилати підготовлені теоретичні і практичні завдання (відповідно до контрольних заходів відповідної теми або практичного заняття) у СЕЗН ЗНУ Moodle для накопичення бажаної кількості балів та за потреби відвідувати консультації.

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов’язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких (наприклад, есе, тези, статті, письмові завдання, ситуаційні завдання) буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. Кодекс академічної доброчесності ЗНУ URL: <http://surl.li/qkvjiz>).

Використання комп’ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, отримання довідкової інформації, під час он-лайн тестування тощо). Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, заліків, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Цифрова грамотність та соціальні навички як інструмент гармонізації потреб суспільства і громадян на ринку праці

Комунікація

Комунікація викладача зі студентами здійснюється за допомогою повідомлень у СЕЗН Moodle; через електронну пошту викладача, месенджери Telegram та Viber. Викладач відповідатиме на запити студентів у термін до трьох робочих днів. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється здобувачам ступеня вищої освіти бакалавр – для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. Визнання результатів проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної освітньої програми передбачено вивчення певної дисципліни.

Процедура врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти визначена у Положенні Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти від 29.06.2022 р. №154 (URL: <http://surl.li/xogolg>).

Неформальне та/або інформальне навчання здобувачі вищої освіти можуть проходити в Школі фінансової грамотності «Талан» Національного банку України та на освітніх платформах: онлайн-платформа ВУМ online; платформа Courséra та ін. За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації, конференції та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути визнано результати навчання, набуті під час неформальної та/або інформальної освіти та зараховано їх або як частину результатів навчання, або як оцінку семестрового контролю.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання індивідуального навчального плану, регламентуються Змінами до Положення про організацію освітнього процесу в ЗНУ: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/zm_ni_do_polozhennya_pro_organ_zats_yu_osv_tn_ogo_protseu_v_znu_z_01_07_2024_.pdf.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними

Цифрова грамотність та соціальні навички як інструмент гармонізації потреб суспільства і громадян на ринку праці

домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банак Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>